

Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkinnot 2022 – kilpailusäännöt

Sisällysluettelo

Sisällys

1.	TAUSTA JA TAVOITTEET	2
2.	EUROOPAN OSALLISUUDEN JA MONIMUOTOISUUDEN PÄÄKAUPUNGIT	2
3.	EUROOPAN OSALLISUUDEN JA MONIMUOTOISUUDEN PÄÄKAUPUNKIEN PALKINNON 2022 SEKÄ ERIKOISPALKINNON VOITTAJIEN VALINTAMENETTELY JA -PERUSTEET	2
3.1	Yleisen palkinnon jakavan eurooppalaisen tuomariston kokoonpano.....	3
3.2	Erikoispalkinnon jakavan eurooppalaisen tuomariston kokoonpano	3
3.3	Kelpoisuuskriteerit	4
3.4	Lisätiedot	4
3.5	Aikajana	5
4.	ARVIOINTIPROSESSI	5
4.1	Valinta- ja arviointiprosessi.....	5
4.2	Palkintokriteerit	6
5.	KILPAILUJÄRJESTELYT JA MÄÄRÄAJAT	8
6.	HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY	8
7.	LISÄTIEDOT	8
8.	LIITTEET	9

1. TAUSTA JA TAVOITTEET

Yhdenmukaisuus on yksi nykyisen Euroopan komission päätavoitteista. Puheenjohtaja von der Leyen toteaa poliittisissa suuntaviivoissaan: ”Olipa sitten kyse liike-elämästä, politiikasta tai yhteiskunnasta laajemmaltikin, voimme saavuttaa täyden potentiaalimme vain hyödyntämällä kaikkea osaamista sen kaikessa monimuotoisuudessa. Kaikille samoihin tavoitteisiin pyrkiville on tarjottava samat mahdollisuudet.” Komissio on edistänyt tasa-arvoa hyväksymällä EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelman 2020–2025, hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian 2020–2025, sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian 2020–2025, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian 2021–2030 sekä EU:n strategisen puiteohjelman romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta 2020–2030.

Komissio päätti sitoutua rasismintorjunnan toimintasuunnitelmaan ja hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevaan strategiaan valitsemalla vuosittain Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupungit. **Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkintojen tarkoitus on tuoda tunnustusta ja näkyvyyttä sellaiselle kunnalle, kaupungille tai alueelle¹, joka pystyy inspiroimaan muita Euroopan kaupunkeja monimuotoisempien ja osallistavampien ympäristöjen luomisessa asukkailleen. Samalla voidaan esitellä parhaita käytäntöjä.** Palkinnolla pyritään tuomaan esiin parhaita käytäntöjä, jotka edistävät monimuotoisuutta (sukupuolen, iän, vamman, hlbtqi-identiteetin, uskonnon tai etnisen/rodullisen taustan muodossa) rikkauden ja innovaation lähteenä, edistävät osallistavia politiikkoja ja järjestelmiä sekä parantavat kaikkien asukkaiden yhteenkuuluvuuden tunnetta.

2. EUROOPAN OSALLISUUDEN JA MONIMUOTOISUUDEN PÄÄKAUPUNGIT

Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkinnot (jäljempänä myös ”palkinnot”) jaetaan kolmelle kunnalle/kaupungille kahdessa eri kilpasarjassa:

- alle 50 000 asukkaan paikkakunnat
- yli 50 000 asukkaan paikkakunnat.

Molemmissa sarjoissa jaetaan ensimmäinen palkinto (jonka saajasta tulee Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupungin tittelin haltija seuraavan vuoden ajaksi), toinen ja kolmas palkinto. Osallistujille voidaan myös myöntää erityismaininta vuosittain vaihtuvien politiikan painopisteiden tai kilpailuvastausten erityispiirteiden perusteella. Kilpailu on avoinna kaikille paikallisviranomaisille (kunnat, kaupungit, alueet jne.).

Vuonna 2022 jaetaan myös erikoispalkinto paikallisviranomaisille, jotka ovat edistäneet romanien osallistamista. Tässä sarjassa valitaan kolme voittajaa (ensimmäinen, toinen ja kolmas sija). Erikoispalkinnossa ei huomioida asukasmäärää, vaan kaikki osallistuvat samaan sarjaan.

Euroopan komissio on laatinut ja julkaissut nämä kilpailusäännöt, ja Euroopan komissio myös käynnistää kilpailun ja hallinnoi sitä Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien ulkoisen sihteeristön tuella.

3. EUROOPAN OSALLISUUDEN JA MONIMUOTOISUUDEN PÄÄKAUPUNKIEN PALKINNON 2022 SEKÄ ERIKOISPALKINNON VOITTAJIEN

---

¹ Mikä tahansa paikallisviranomainen, jota johtaa vaaleilla valittu elin.

VALINTAMENETTELY JA -PERUSTEET

Riippumattomat asiantuntijat tekevät kilpailuvastauksille kelpoisuustarkastuksen ja esikarsinnan. Lopullisen päätöksen tekevät eurooppalainen tuomaristo, joka valitsee kahden yleisen palkintosarjan (alle ja yli 50 000 asukasta) kärkikolmikot, sekä erikoispalkinnon eurooppalainen tuomaristo, joka valitsee erikoispalkinnon palkintosijat.

Yleiseen kilpailusarjaan osallistuminen ei estä paikallisviranomaista kilpailemasta myös erikoispalkinnosta.

3.1 Yleisen palkinnon jakavan eurooppalaisen tuomariston kokoonpano

Euroopan komissio nimeää esikarsintavaiheen riippumattomat asiantuntijat sekä ratkaisevan valinnan tekevän eurooppalaisen tuomariston jäsenet. Eurooppalainen tuomaristo koostuu vähintään viidestä jäsenestä, jotka edustavat eurooppalaisia kansalaisjärjestöjä.

Eurooppalaisen tuomariston jäsenet tutustuvat riippumattomien asiantuntijoiden esikarsintavaiheessa laatimaan ehdotukseen kilpailijoiden sijoittumisesta. Tuomariston arviointi koostuu riippumattomien asiantuntijoiden raporttiin perustuvista laadullisista arvioinneista sekä jäljempänä osiossa 4.2 määritettyjen palkintokriteerien huomioinnista. Tuomaristo valitsee kolme paikallisviranomaista kummastakin yleisen kilpailun sarjasta ja jakaa niiden kesken ensimmäisen, toisen ja kolmannen sijan.

Eurooppalaisen tuomariston jäsenet on nimetty tehtävään yksityishenkilöinä, ja he toimivat itsenäisesti ja julkisen edun nimissä. He toimivat vapaaehtois pohjalta ja saavat tukea palkinnon sihteeristöltä. Eurooppalaisen tuomariston jäseniksi valittujen henkilöiden on kerrottava mahdollisista eturistiriidan aiheuttavista tilanteista allekirjoittamalla ”vakuutus eturistiriidattomuudesta” eurooppalaisen tuomariston kokouksessa.

3.2 Erikoispalkinnon jakavan eurooppalaisen tuomariston kokoonpano

Vuonna 2022 Euroopan komissio myöntää erikoispalkinnot paikallisviranomaisille, jotka toteuttavat erityisesti romanien osallistamista parantavia toimenpiteitä. Erikoispalkinnot jaetaan samoilla periaatteilla kuin yleisen kilpailunkin palkinto, eli voittajien valinnassa huomioidaan kelpoisuus kriteerit ja palkinnon kriteerit.

Romaneihin keskittyvän erikoispalkinnon eurooppalaisessa tuomaristossa on vähintään viisi henkilöä, jotka edustavat Euroopan kansalaisjärjestöjä ja muita asianmukaisia kansallisen ja EU-tason sidosryhmiä.

Euroopan komissio nimeää romanien osallistamisen erikoispalkinnon eurooppalaisen tuomariston sekä esikarsintavaiheesta vastaavat riippumattomat asiantuntijat.

Romanien osallistamisen erikoispalkinnon eurooppalaisen tuomariston jäsenet tutustuvat riippumattomien asiantuntijoiden esikarsintavaiheessa laatimaan ehdotukseen kilpailijoiden sijoittumisesta. Tuomariston arviointi koostuu riippumattomien asiantuntijoiden raporttiin perustuvista laadullisista arvioinneista sekä jäljempänä osiossa 4.2 määritettyjen palkintokriteerien huomioinnista.

Tuomaristo valitsee kolme paikallisviranomaista ja jakaa niiden kesken ensimmäisen, toisen ja kolmannen sijan.

Romanien osallistamisen erikoispalkinnon eurooppalaisen tuomariston jäsenet on nimetty tehtävään yksityishenkilöinä, ja he toimivat itsenäisesti ja julkisen edun nimissä. He toimivat vapaaehtois pohjalta ja saavat tukea palkinnon sihteeristöltä. Romanien osallistamisen erikoispalkinnon eurooppalaisen tuomariston jäseniksi valittujen henkilöiden on kerrottava mahdollisista eturistiriidan aiheuttavista tilanteista allekirjoittamalla ”vakuutus eturistiriidattomuudesta” EU-tuomariston kokouksessa.

3.3 Kelpoisuuskriteerit

Tämä kilpailukutsu on avoin seuraaville osanottajille:

3.3.1 Osallistuvan elimen on edustettava jonkin EU:n jäsenvaltion **paikallisviranomaista** (kunta, kaupunki, alue tms.). Osallistuvan elimen on oltava hallintoyksikkö, jota hallinnoi kaupunginvaltuusto tai muu demokraattisesti valittu hallinnon elin.

3.3.2 Osallistujien on **täytettävä kaikki Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkinnon 2022 yleisen osallistumislomakkeen osiot** (liite I) ja noudatettava lomakkeen osioiden merkkirajoituksia. Romanien osallistamisen erikoispalkinnosta kilpailevien on lisäksi täytettävä romanien osallistamisen erikoispalkinnon osio (osallistumislomakkeen osio H). Merkkirajan ylittävää tekstiä ei oteta huomioon, joten liian pitkät kilpailuvastaukset saattavat jäädä kesken.

3.3.3 Kilpailuvastaukset on **täytettävä ja lähetettävä verkkolomakkeella viimeistään 15.2.2022**, klo 12.00 CET (klo 13 Suomen aikaa).

3.3.4 Hakemukseen on liitettävä **kaupunginjohtajan allekirjoittama, kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus (liite III)**. Allekirjoittajana voi toimia myös jokin muu ylimmän tason edustaja, joka on lakisääteisesti valtuutettu edustamaan kuntaa/kaupunkia/aluetta.

3.4 Lisätiedot

Osallistujien ohjeet (**liite II**) on luettava Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien kilpailun 2022 osallistumislomakkeen täyttämisen yhteydessä.

Lisäksi hakijat voivat ladata vastauksensa tueksi 10-sivuisen PowerPoint-esityksen tai toimittaa linkin esitykseen, jolla he voivat havainnollistaa ja tuoda esiin vastauksensa pääkohtia. Tätä esitystä voidaan käyttää jatkoon päässeiden kilpailijoiden esittelyyn palkintoseremoniassa.

Kilpailuvastaukset voidaan täyttää millä tahansa EU:n virallisella kielellä, ja ne käännetään automaattisella käännöstyökalulla. Hakijoita kannustetaan täyttämään lomake englanniksi, jos mahdollista. Siten vastausten käsittely helpottuu ja arviointiprosessi nopeutuu.

Palkinnon sihteeristö saattaa ottaa yhteyttä paikallisiin yhteisöihin, jos vastauksissa on kirjoitus- tai laskuvirheitä ja/tai hallintoon liittyviä virheitä tai asiakirjoja puuttuu.

3.5 Aikajana

Tehtävät	Jakso
Kilpailu avataan	Marraskuu 2021
Kilpailu päättyy	15.2.2022 klo 12.00 CET (klo 13.00 Suomen aikaa)
Riippumattomien asiantuntijoiden suorittama arviointi	Helmi-/maaliskuu 2022
Eurooppalaisten tuomaristojen arviointi (yleinen kilpailu ja romanien osallistamisen erikoispalkinto)	Maaliskuu 2022
Tiedotus osallistujille	Huhtikuu 2022
Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkintojenjakoseremonia 2022	28.4.2022

4. ARVIOINTIPROSESSI

4.1 Valinta- ja arviointiprosessi

Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupungin palkinnon 2022 sekä romanien osallistamisen erikoispalkinnon voittavien paikallisviranomaisten valinta ja lopulliset sijoitukset kilpailussa perustuvat standardisoituihin arviointikriteereihin. Siten voidaan varmistaa prosessin johdonmukaisuus, avoimuus ja reiluus.

Käytetyt palkintokriteerit ja niiden painotukset on määritetty osiossa 4.2. Osallistujien pitää kerätä vähintään 60 pistettä, jotta ne pääsevät jatkoon eurooppalaisen tuomariston arvioitaviksi.

Valintaprosessi on kaksivaiheinen: ensin riippumattomat asiantuntijat tekevät **esikarsinnan**, jonka jälkeen **eurooppalainen tuomaristo tekee ratkaisevan, EU-tason valinnan**. Euroopan komissio varaa oikeuden sulkea kilpailusta osanottajat, jotka eivät kunnioita Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa määritettyjä eurooppalaisia arvoja².

Palkinnon sihteeristö tarkistaa, että vastaanotetut kilpailuvastaukset täyttävät osiossa 3.3 Kelpoisuus-kriteerit määritetyt muodolliset ja lakisäätteiset vaatimukset. Jos vastaus ei täytä vaatimuksia, sen arviointi lopetetaan ja se suljetaan kilpailusta.

---

² Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa todetaan, että "unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina." Jäsenvaltiot jakavat yhteiset arvot "yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo."

➤ *Esikarsinta*

Euroopan komission nimeämät riippumattomat asiantuntijat vastaavat esikarsintavaiheesta.

Riippumattomien asiantuntijoiden suorittaman paikallisviranomaisten esikarsinnan tulokset esitellään eurooppalaisille tuomaristoille arviointiraportin muodossa ennen eurooppalaisen tuomariston kokouksia. Raportti toimii eurooppalaisen tuomariston päätöksenteon taustamateriaalina.

➤ *Lopullinen valinta / eurooppalaisen tuomariston harkinta*

Eurooppalaisen tuomariston jäsenet kokoontuvat Brysselissä (tai verkossa) maaliskuussa 2022. Tapaamisessa nimetään kilpailun voittaja sekä toiseksi ja kolmanneksi tullut kilpailija kaikissa kilpailusarjoissa. Tuomariston päätös perustuu riippumattomilta asiantuntijoilta saatuun arviointiraporttiin sekä kilpailukriteerien soveltamiseen (osio 4.2 jäljempänä).

➤ *Palkintoseremonia*

Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkinnon 2022 ja romanien osallistamisen erikoispalkinnon voittajat julistetaan Brysselissä (tai verkossa) 28. huhtikuuta 2022 järjestettävässä palkintoseremoniassa sekä palkinnon verkkosivuilla. Kaupunginjohtajat tai muut voittajien valtuutetut edustajat kaikista kilpailusarjoista kutsutaan vastaanottamaan palkinto Brysseliin (tai verkkotapahtumaan).

4.2 Palkintokriteerit

Sekä riippumattomat asiantuntijat että eurooppalainen tuomaristo arvioivat kilpailuun osallistuvien paikallisviranomaisten kilpailuvastaukset seuraavien palkintokriteerien perusteella:

Aloitteiden luonne ja soveltamisala

Kilpailuvastauksissa on annettava kuvaus tärkeimmistä monimuotoisuutta ja osallisuutta edistävästä aloitteista. Aloitteet on voitu jo toteuttaa tai toteutus voi olla vielä kesken. Eduksi katsotaan aloitteet, jotka kohdistuvat monipuolisesti eri syrjäntäperusteisiin (etenkin sukupuoli, ikä, vammaisuus, etninen/rodullinen tausta, uskonto ja seksuaalinen suuntautuminen / sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu) ja joissa noudatetaan intersektionaalista lähestymistapaa.

Vastauksista tulisi käydä ilmi johdonmukainen lähestymistapa monimuotoisuuteen ja osallisuuteen eri politiikanaloilla sekä kunnianhimoinen visio, jolla syrjintää vastaan taistellaan paikallisella tasolla.

Vastuu / sitoumuksen taso

Kilpailuvastauksessa on kuvailtava strateginen ja poliittinen viitekehys, joka paikallishallinnossa on otettu käyttöön monimuotoisuuden ja osallisuuden edistämiseksi, sekä strategian ja politiikkojen täytäntöönpanon edistämiseen suunniteltu järjestelmä. **Vastauksessa on osoitettava, että aloitteet ovat osa johdonmukaista strategiaa tai poliittista viitekehystä eivätkä vain yksittäisiä hankkeita.** Ylimmillä vastuutasoilla tehtyjen monimuotoisuutta ja osallisuutta edistävien poliittisten linjausten ja sitoumusten on oltava selkeitä. Monimuotoisuuden ja osallisuuden tulisi olla valtavirtaa paikallisviranomaisen

politiikoissa, ohjelmissa ja/tai säädöksissä. Vastauksessa on annettava tiedot näiden strategioiden ja politiikkojen edistämiseen tarkoitetuista rakenteista ja niiden täytäntöönpanoon kohdennetuista resursseista (henkilöstö, budjetti jne.).

Vaikutus

Paikallisviranomaisen aloitteilla on oltava osoitettavissa oleva positiivinen vaikutus syrjinnälle alttiiden ryhmien tilanteeseen ja kokemuksiin sekä näihin ryhmiin kuuluvien ihmisten yleiseen elämänlaatuun. Syrjinnälle alttiiden ryhmien (sukupuoleen, ikään, vammaisuuteen, etniseen/rodulliseen vähemmistöön kuulumiseen, uskontoon ja hlbtqi-identiteettiin perustuva syrjintä) saavuttamat hyödyt on määritettävä. Lisäksi on tarkennettava, miten aloitteet hyödyttävät laajempaa väestöä. Vastauksissa on kerrottava laadulliset ja määrälliset tiedot, jotka tukevat vaikutuksista esitettyjä väitteitä. Lisäksi on kerrottava vaikutuksiin liittyvistä konkreettisista hankkeista.

Aloitteiden laatu ja kestävyys

Monimuotoisuus- ja osallisuustulosten laatu määritetään syrjinnälle alttiiden ryhmien (sukupuoleen, rotuun tai etniseen taustaan, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään ja/tai hlbtqi-identiteettiin perustuva syrjintä) elämänlaadun paranemisen sekä koko väestön saamien hyötyjen perusteella. Vastauksissa on määritettävä käyttöön otetut mittarit ja kehitetyt arviointi- ja valvontamekanismit, joilla voidaan varmistaa aloitteiden laatu, kansallisten standardien ja lainsäädännön noudattaminen sekä yhteensovittaminen kansallisten ja/tai EU-tason strategioiden kanssa.

Vastauksissa on käytävä läpi vaiheet, joilla on varmistettu tehtyjen aloitteiden kestävyys sekä saavutetut tulokset. Kestävien tulosten saavuttaminen vaatii jatkuvia pyrkimyksiä, toteutetuista aloitteista opiksi ottamista sekä investointien ja resurssien varmistamista, jotta saavutettuja tuloksia voidaan ylläpitää ja niiden kehittämistä voidaan jatkaa myös jatkossa.

Syrjinnälle alttiiden henkilöiden osallistuminen

Vastauksissa on osoitettava syrjinnälle alttiiden henkilöiden, heitä edustavien järjestöjen ja monimuotoisuuden asiantuntijoiden aktiivinen ja selkeä osallistuminen paikallisviranomaisen monimuotoisuutta ja osallisuutta edistävien aloitteiden suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin. Osallistujien on lisäksi esitettävä, miten näille edustusjärjestöille tarjotaan resursseja ja tukea ja miten järjestöjen osallistumisen tehokkuus voidaan varmistaa.

Kriteeri	Pisteiden enimmäismäärä
Aloitteiden luonne ja soveltamisala	20
Vastuu / sitoumuksen taso	20
Vaikutus	20
Aloitteiden laatu ja kestävyys	20

Syrjinnälle alttiiden henkilöiden osallistuminen	20
YHTEENSÄ	100

Romanien osallistamisen erikoispalkinnosta kilpailevat vastaavat sekä kilpailulomakkeen yleiseen osioon että romaneja koskevaan osioon. Tämän erikoispalkinnon arvioinnissa noudatetaan samoja palkintokriteerejä kuin yleisessä kilpailussakin.

5. KILPAILUJÄRJESTELYT JA MÄÄRÄAJAT

Kilpailu suljetaan 15. helmikuuta 2022 klo 12.00 CET (GMT+1). Osallistumislomake on täytettävä kokonaan, ja [vain verkkotyökalulla](#) lähetetyt vastaukset hyväksytään.

Hyväksyttävässä verkkovastauksessa on oltava seuraavat osat:

- täytetty verkkolomake (liite I)
- kunnian ja omantunnon kautta annettava vakuutus (liite III), joka ladataan osallistumislomakkeen mukana ja jonka on allekirjoittanut kaupunginjohtaja tai muu korkein taho, joka on lakisääteisesti valtuutettu edustamaan kuntaa/kaupunkialuetta.

6. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

Komissiota sitoo asetus 2018/1725 luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimihenkilöiden, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä. Lähetetyn vastauksen osana annettuja henkilötietoja käsitellään voimassa olevien asetusten mukaisesti. Vastaajat voivat kirjallisesta pyynnöstä saada pääsyn henkilötietoihinsa ja korjata mahdollisesti virheelliset tai puutteelliset tiedot. Euroopan unionilla on valtuutus julkaista tai mainita seuraavat tiedot missä tahansa muodossa ja/tai missä tahansa mediassa:

- voittajien nimet
- palkinnon aihe.

7. LISÄTIEDOT

Kilpailuprosessia, riippumattomien asiantuntijoiden työtä sekä kahden eurooppalaisen tuomariston työtä tukee palkinnon sihteeristö, jonka toiminnasta vastaa Tipik. Lisäksi sihteeristö avustaa palkintojärjestelmään liittyvissä PR-toimissa palkinnon verkkosivuilla ja useissa viestintäkanavissa, esimerkiksi esitteissä, sosiaalisessa mediassa, videoissa jne.

Sihteeristöön saa yhteyden sähköpostitse: award@eudiversity2022.eu.

8. LIITTEET

I Osallistumislomake

II Osallistujien ohjeet

III Kunnian ja omantunnon kautta annettava vakuutus